



ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ    PARLAMENTO EUROPEO    EVROPSKÝ PARLAMENT  
EUROPA-PARLAMENTET    EUROPÄISCHES PARLAMENT    EUROOPA PARLAMENT  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ    EUROPEAN PARLIAMENT  
PARLEMENT EUROPÉEN    PARLAIMINT NA HEORPA    PARLAMENTO EUROPEO  
EIROPAS PARLAMENTS    EUROPOS PARLAMENTAS    EURÓPAI PARLAMENT  
IL-PARLAMENT EWROPEW    EUROPEES PARLEMENT    PARLAMENT EUROPEJSKI  
PARLAMENTO EUROPEU    PARLAMENTUL EUROPEAN    EURÓPSKY PARLAMENT  
EVROPSKI PARLAMENT    EUROOPAN PARLAMENTTI    EUROPAPARLAMENTET

2008. gada 23. janvāris

## **Eiropas Parlamenta deputāti sniedz pirmo novērtējumu Komisijas priekšlikumiem enerģijas un klimata pārmaiņu jomā**

Eiropas Parlamenta deputāti, kam par šodien publiskotajiem Eiropas Komisijas priekšlikumiem enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā būs jālemj kopā ar dalībvalstīm (ES Padomei), šodien ārkārtas sēdē izteica savus pirmos vērtējumus. Kopumā plānus vērtējot atzinīgi, deputāti tomēr pauda bažas par atsevišķiem to aspektiem: ietekmi uz nodarbinātību un ekonomikas attīstību, mērķiem biodegvielai, radītā sloga sadalījumu.

Ar jaunajiem tiesību aktu priekšlikumiem deputātus šodien ārkārtas plenārsēdē iepazīstināja Eiropas Komisijas priekšsēdētājs José Manuel BARROSO. Tiesību akti noteiks, kādā veidā Eiropas Savienībai jāsasniedz tās mērķi cīņā pret klimata pārmaiņām, vienlaikus nodrošinot Eiropai pietiekamus enerģijas resursus.

Eiropas Savienība līdz 2020. gadam ir apņēmusies par 20 % samazināt siltumnīcefektu izraisošo gāzu izmešu daudzumu, turklāt tā būtu gatava šo mērķi nospraust vēl augstāk — līdz 30%, ja izdotos panākt starptautisku vienošanos. Mērķis saglabāts kā vadlīnija šodien publiskotajos priekšlikumos. Tik pat liels — 20 % mērķis paliek spēkā arī attiecībā uz atjaunojamās enerģijas īpatsvaru kopējā patēriņā.

- Ierosinātie tiesību akti, par ko drīzumā Eiropas Parlamentam būs jāpieņem nostāja, uzlabos pašreizējo Emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS).

- Katrai dalībvalstij paredzēts noteikt saistošus mērķus attiecībā uz izmešiem, kas ETS sistēmā nav iekļauti. Tas ļaus dalībvalstīm savlaicīgi plānot attīstību atsevišķās nozarēs, jo mērķi noteikti pa sektoriem.

- Jaunu pieeju Eiropas Komisija piedāvā attiecībā uz atjaunojamiem energoresursiem: arī šajā jomā dalībvalstīm tiks noteikti saistoši mērķi. Ierosinājums jau pirms publiskošanas izraisīja polemiku, pastāvot bažām, ka saistoši mērķi biodegvielai (10% autotransportā) varētu radīt lielāku kaitējumu nekā labumu, piemēram, attiecībā uz vidi un pārtikas cenām. Komisijas priekšsēdētājs tomēr uzsvēra, ka biodegvielai tiks ieviesta sertifikācija, lai nodrošinātu, ka ražošana ir ilgtspējīga.

- Atsevišķs tiesību akts izstrādāts par izmešu savākšanu un uzglabāšanu, kam jābūt pēc iespējas drošai un videi nekaitīgai. Pasākumus papildina jauni noteikumi par valsts atbalstu.

Eiropas Komisijas priekšsēdētājs *José Manuel BARROSO* norādīja — lai gan plāns prasīs papildu pūles no dalībvalstīm, bezdarbība maksātu daudz vairāk. Eiropas Komisija lēš, ka

izmaksas līdz 2020. gadam veidos mazāk nekā 0,5 % dalībvalstu IKP, kas nozīmē 3 eiro nedēļā uz iedzīvotāju.

Tiesa, emisiju ierobežošana ietekmēs vairāku nozaru spēju konkurēt ar uzņēmumiem, kuri darbojas valstīs, kas neko šajā jomā nav pasākušas. Tāpēc enerģiju visvairāk patērējošām nozarēm emisiju ražošanas atļaujas paredzēts izsniegt bez maksas. Vislabākais risinājums būtu panākt starptautisku vienošanos, taču, ja tas neizdosies, būs jāmeklē citi risinājumi. Piemēram, jāprasa lai importētāji pārņem atļaujas tāpat kā viņu Eiropas konkurenti.

### **Politisko grupu un deputātu viedokļi**

EPP-DE pārstāve Marianne THYSSEN atzina, ka Eiropas Komisijas priekšlikumi ir izsvērti un pārdomāti, vienlaikus norādot — īpaša uzmanība jāvelta tam, kā panākt līdzsvaru starp vides aizsardzību un ekonomikas izaugsmi: "Ja nebūs šī līdzsvara, uzņēmējdarbība pārvietosies uz valstīm, kur CO2 izmešiem nav noteikti ierobežojumi." Lai intereses sabalansētu, būs nepieciešams dialogs ar dalībvalstīm, reģioniem un pilsonisko sabiedrību. Būs jāveicina tehnoloģijas jauninājumi vairākās nozarēs.

Hannes SWOBODA (PSE) piekrita M.Thyssen, ka jāņem vērā gan ekonomiskie, gan un ekoloģiskie aspekti, un jāinvestē pētniecībā. Deputāts arī mudināja panākt pārskatāmu starptautisku vienošanos: "Nav jēgas, ja ES rīkojas, bet pārējie neko nedara". Turklāt jau tagad jāsaprot, ko darīt, ja vienoties neizdosies. Paralēli ierosinātajiem pasākumiem ES jāattīsta tīra rūpniecība Eiropā, labs piemērs ir REACH (t.s. ķīmikāliju direktīva).

Eiropas Komisijas priekšlikumus atzinīgi vērtē arī ALDE grupa, kuras vārdā uzstājās WATSON Graham, vienlaikus atzīstot, ka būs jārēķinās ar pretestību. Ņemot vērā patiesos izaicinājumus, ko rada globālā sasilšana, ES plānotie pasākumi, pēc deputāta domām, ir tikai tomēr tikai "aisberga redzamā daļa".

UEN grupa, kas Komisijas plānus kopumā atbalsta, pauda iebildumus par mērķiem atjaunojamās enerģijas un biodegvielas jomā. ES jāveicina vēja, saules un biodegvielas izmantošana, taču tas nav risinājums CO2 izmešu problēmai, atzina grupas pārstāve Liam AYLWARD. Arī 10 % mērķis biodegvielai, iespējams, ir pārāk augsts: jāņem vērā dalībvalstu iespējas.

HARMS Rebecca (Zaļie/ALE) atšķirībā no vairākiem citiem deputātiem atbalstīja augstu mērķu nosprašanu — tas rādītu piemēru citiem. Aktīvāka ES rīcība, pēc deputātes domām, nepieciešama transporta un energoefektivitātes jomā.

Roberto MUSACCHIO (GUE/NG), paužot vispārēju atbalstu priekšlikumiem, pauda bažas, ka ES var sevi diskreditēt, ja tā savus mērķus nespēs izpildīt. Deputāts ieteica izstrādāt prioritāros pasākumus nākamajam gadam, vairāk pievērsties tehnoloģiju pārnesi un apsvērt iespēju mērķus aprēķināt atkarībā no iedzīvotāju skaita.

IND/DEM deputāts Johannes BLOKLAND, atzīmējot, ka priekšlikumu jo īpaši kritizē smagās rūpniecības pārstāvji, norādīja: "Protams, ka priekšlikumi tiks kritizēti, bet mums jābūt stingriem. Jāizstrādā likumdošanas akti, no kuras iegūs visi, arī vide."

Tāpat kā daudzi no citiem runātājiem neatkarīgā deputāte Irena BELOHORSKÁ pievērsa uzmanību ES starptautiskajai rīcībai: "Mūsu pūliņi būs veltīti, ja ASV klimata pārmaiņu jautājumus nesāks uztvert nopietni".

Guntars KRASTS (UEN) pievērsās atjaunojamo resursu jautājumam, iebilstot pret mērķu nosprašanu katrai dalībvalstij. "Ja Eiropas Savienības kopējo mērķu izvirzīšana atjaunojamo resursu īpatsvara palielināšanai ir atbalstāma, tad to noteikšana dalībvalstu līmenī, manuprāt, nav šī brīža uzdevums," norādīja deputāts. "Īpaši ironiju izraisa fakts, ka valstīm, kas jau daudz paveikušas šajā jomā, tiek izvirzīti papildus ambiciozi uzdevumi. Negribētu novērtēt par zemu Eiropas institūciju lomu, kas var pievienot būtisku vērtību, piemēram, gāzes un elektrības liberalizācijas jomā, bet atjaunojamo energoresursu ražošanas jautājums ir jāatstāj dalībvalstu līmenī."

**Kontakti:**

Marika Armanoviča

Preses dienests

(Strasbūra) Tel.: (33-3) 881 74651

(Brisele) Tel.: (32-2) 28 31032

e-pasts: [prese-lv@europarl.europa.eu](mailto:prese-lv@europarl.europa.eu)